

ДО 55-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА СЕРГІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА ВОЗІАНОВА

Директор державної установи «Інститут урології НАМН України», член-кореспондент Національної академії медичних наук України, професор, доктор медичних наук ВОЗІАНОВ СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

Дата народження: 18.10.1960.

Вища освіта: Київський медичний інститут імені акад. О.О. Богомольця (1977–1983); диплом з відзнакою.

Спеціальність: урологія.

Член-кореспондент Національної Академії медичних наук України, обраний у 2007 р. за спеціальністю «урологія»; доктор медичних наук (1994), професор (2000), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2010), лауреат премії АМН України (2004), уролог вищої категорії, директор ДУ «Інститут урології НАМН України» (2011), нагороджений Почесною грамотою Президії НАМН України за значний внесок у розвиток медичної науки і практику охорони здоров'я (2011, 2015), завідувач відділу ендоскопічної урології та літотрипсії ДУ «Інститут урології НАМН України» (з 1998 р.), завідувач кафедри урології Національної медичної

академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (з 2012 р.)

Член-кореспондент НАМН С.О. Возіанов є головою спеціалізованої вченої ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальності «урологія», головою міжвідомчої проблемної комісії зі спеціальності «урологія», Президентом Асоціації урологів України, членом Європейської Асоціації Урологів та Міжнародного урологічного товариства, головним редактором журналу «Урологія», членом редколегій журналів «Здоров'я чоловіка», «Почки».

Сергій Олександрович Возіанов після закінчення з відзнакою Київського медичного інституту імені акад. О.О. Богомольця в 1983 році розпочав свою медичну діяльність в 14-й міській клінічній лікарні імені Жовтневої Революції (нині Олександрівській) спочатку як хірург хірургічного відділення, а потім – як лікар-уролог. У 1987 році захистив кандидатську дисертацію. Під час навчання в докторантурі при Інституті урології з 1991 до 1994 р. Сергій Олександрович займається проблемами раку передміхурової залози. Результатом проведених досліджень був успішний захист дисертації «Комплексна діагностика та оперативне лікування раку передміхурової залози» на ступінь доктора медичних наук у 1994 році.

Сергій Олександрович є прихильником та ініціатором широкого застосування ендоскопічних та малоінвазивних методів лікування урологічних захворювань. Працюючи в цьому напрямку, він з 1998 року очолює відділ рентгенендоурології та літотрипсії в Інституті урології. Під його керівництвом розроблено і впроваджено в практику методику малоінвазивного лікування кіст нирок, яка дозволяє уникнути відкритого оперативного втручання в 74% хворих і провести успішне склерозування кісти у 98,8% випадків. Розроблено чіткі критерії відбору хворих, що підлягають проведенню склерозування кіст та алгоритм проведення лікування, ці дослідження лягли в основу розробки галузевого стандарту «Протокол ведення хворих. Кіста нирки набута».

У подальшому наукові дослідження концентруються в напрямку розробки методів диференційної діагностики захворювань передміхурової залози на основі магніторезонансної томографії та спектроскопії. У результаті проведених досліджень доведено, що МР-спектроскопічні зображення дають можливість визначити метаболічний стан різних ділянок тканини передміхурової залози і таким чином ідентифікувати ділянки, що вражені пухлиною з 95%-вою специфічністю, планувати

терапевтичні заходи та здійснювати контроль ефективності терапії. Одночасне дослідження з використанням магніторезонансної томографії, спектроскопії та ультразвукового дослідження збільшує точність та специфічність визначення стадії пухлинного процесу.

В умовах хронічного довгострокового впливу малих доз іонізуючого опромінення встановлено клінічні, патогістологічні та молекулярні особливості злоякісного перебігу доброякісної гіперплазії передміхурової залози.

Іншим пріоритетним напрямком досліджень професора С.О. Возіанова була розробка малоінвазивних методів лікування гідронефрозу та уретерогідронефрозу з використанням перкутанної нефростомії та інтраопераційної електростимуляції з метою покращення функції нирки та верхніх сечовивідних шляхів.

У результаті проведених наукових досліджень розроблено комплекс діагностичних методів (рентгенологічних, радіологічних, ультразвукових, клініко-лабораторних, комп'ютерної томографії) для об'єктивної диференціальної оцінки стану ураженої нирки та визначення її резервних можливостей у хворих з довготривалою обструкцією верхніх сечовивідних шляхів. Встановлено, що оцінка функціонального стану гідронефротично трансформованої нирки на тлі довготривалої повної обструкції верхніх сечових шляхів на основі клінічного матеріалу, отриманого лише за допомогою черезшкірної пункційної нефростомії, дозволяє об'єктивно визначити резервну спроможність нирки і провести органозберігаючі операції у 81,8% дорослих хворих та у 76,0% дітей, яким за звичайних умов мала бути виконана нефректомія.

Науковими дослідженнями С.О. Возіанова доведено, що традиційний комплекс діагностичних методів у хворих із довготривалою обструкцією верхніх сечовивідних шляхів не дозволяє гарантовано оцінити стан та виявити резервні можливості ураженої нирки на первинному етапі. Встановлено суттєвий резерв та ймовірність відновлення функціональних можливостей ураженої нирки при довготривалій обструкції верхніх сечовивідних шляхів завдяки створенню сприятливих умов для сечовиділення з використанням новітніх технологій (черезшкірної пункційної нефростомії), що підтверджено динамікою активностей реноспецифічних ферментів лізосом нефротелію НАГ та І-Гал, чутливих до обструктивних процесів у нирці, збільшенням кількості виділеної сечі з нефростоми та її питомої ваги, тенденцією до нормалізації розмірів чашково-мискової системи ураженої нирки та нормалізацією типу ренографічної кривої.

Визначення резервних можливостей ураженої нирки при довготривалій обструкції верхніх сечовивідних шляхів, завдяки використанню черезшкірної пункційної нефростомії, дозволило у 65,6% обстежених та пролікованих хворих провести органозберігаюче лікування.

Встановлено, що обстеження хворих на вроджений та набутий гідронефроз потребує застосування комплексу діагностичних методів: клініко-лабораторних, рентгенологічних, радіологічних, ультразвукових, комп'ютерної томографії, результати яких дозволяють об'єктивно оцінити стан ураженої нирки, виявити її резервні можливості та персоніфіковано визначити тактику подальшого лікування. Виконане дослідження дозволило встановити, що відкрита операція Андерсен–Хайнса є радикальним, ефективним оперативним методом відновлення пасажу сечі при вродженому гідронефрозі; а при лікуванні набутого гідронефрозу доцільно застосовувати ендouroлогічні та лапароскопічні методи в залежності від причини обструкції сечовивідних шляхів.

Із 2011 року під керівництвом С.О. Возіанова в інституті розпочалося широке впровадження та популяризація методів лапароскопічного, ендоскопічного та малоінвазивного лікування, проводяться чисельні науково-практичні конференції, майстер-класи з малоінвазивних методик лікування за участі зарубіжних спеціалістів, щорічні урологічні тижні під егідою Європейської Асоціації урологів.

С.О. Возіанов є автором та співавтором понад 350 наукових робіт, 45 патентів та 40 книг (монографій, підручників, посібників та довідників) серед яких:

- «Рак передміхурової залози», 1994;
- «Урологія», 2003;
- «Передміхурова залоза та її доброякісна гіперплазія», 2004;
- «Трансуретральна резекція передміхурової залози в лікуванні її доброякісної гіперплазії», 2005;
- «Урологія», 2005;
- «Урологічна симптоматика», 2005;
- «Перкутанна нефролітотрипсія в лікуванні коралоподібного нефролітіазу», 2006;
- «Клініко-фізіологічні основи реабілітації пацієнтів після алотрансплантації нирки», 2006;

- «Уретеролітіаз (урологічні аспекти)», 2007;
- «Невідкладна урологія», 2008;
- «Синдром гострої ниркової недостатності у новонароджених», 2008;
- «Рак передміхурової залози», 2010;
- «Рак нирки», 2011;
- «Урологія», 2011;
- «Медицина невідкладних станів», 2012;
- «Оперативні втручання в онкоурології», 2012;
- «Ультразвукова діагностика опухолей мочеполовой системы: руководство», 2013;
- «Ультразвуковая диагностика в онкологии: практическое руководство» 2013;
- «Рак яєчка і пухлини чоловічих статевих органів», 2014;
- підручник «Урологія», 2014.

Сергій Олександрович приділяє значну увагу підготовці молодого покоління науковців, за час роботи в інституті він підготував 5 докторів та 25 кандидатів медичних наук.

Неодноразово виступав із науковими доповідями на конгресах, з'їздах, конференціях вітчизняного та міжнародного рівнів.